

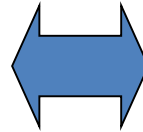
Základy fungovania ekonomiky

- Ekonómia - ekonomika
- Potreby, statky
- Základný rozpor spoločnosti
- Zákon vzácnosti
- Hospodárenie
- Alternatívne náklady
- 3 otázky ekonómie

Ekonomía

= ekonomická teória -
veda

o tom, ako
spoločnosť využíva
vzácne zdroje na
výrobu tovarov a ako
ich rozdeľuje medzi
členov spoločnosti

Ekonomika

= hospodárstvo -
hospodárska **prax**

tá časť spoločenského
života, ktorá je spätá s
**ekonomickou
činnosťou**

Základy ekonomie
Makroekonomia

Podnikové financie
Ekonometria Prognostika

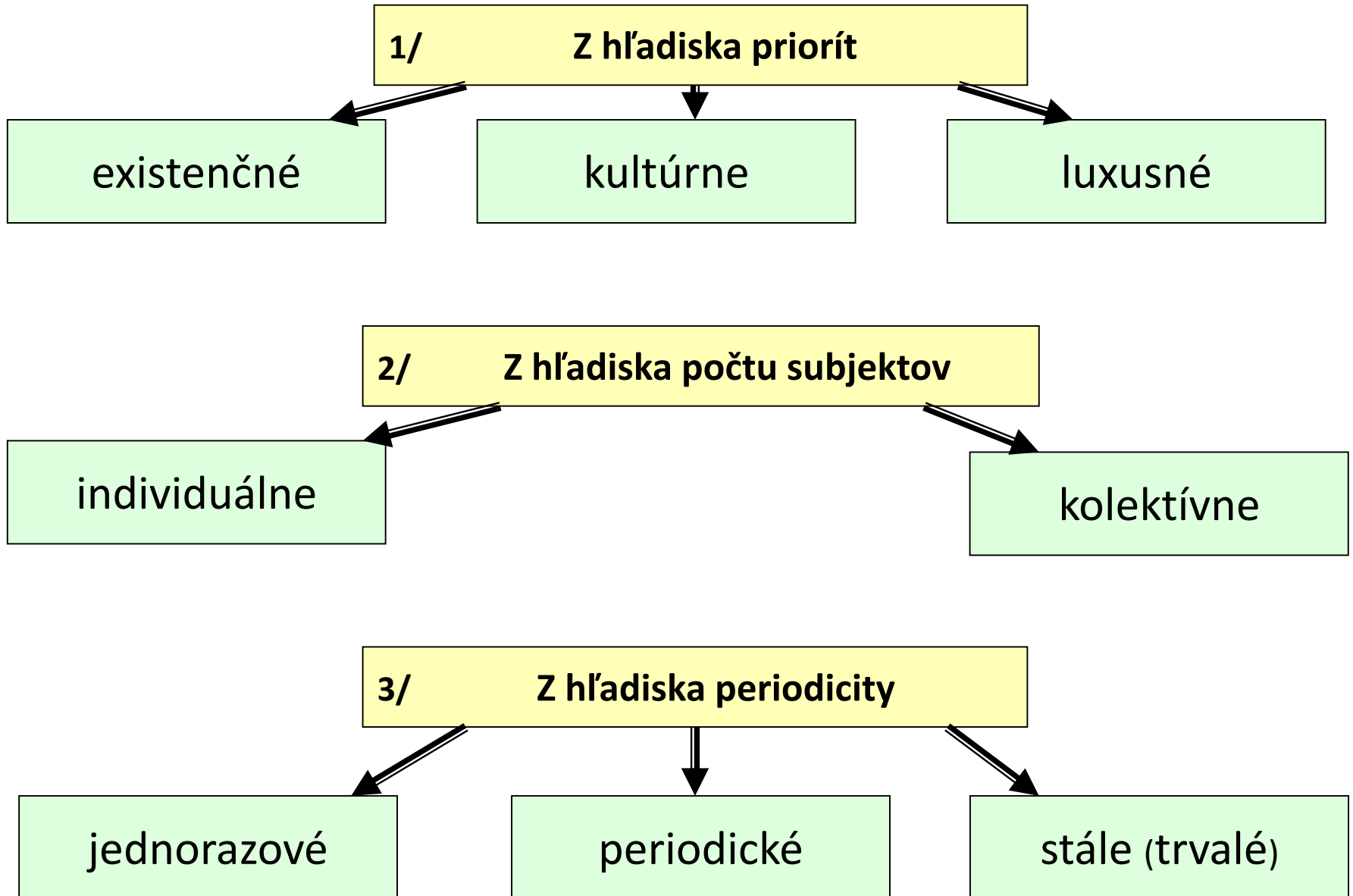
Ekonomické a právne aspekty podnikania

Potreby

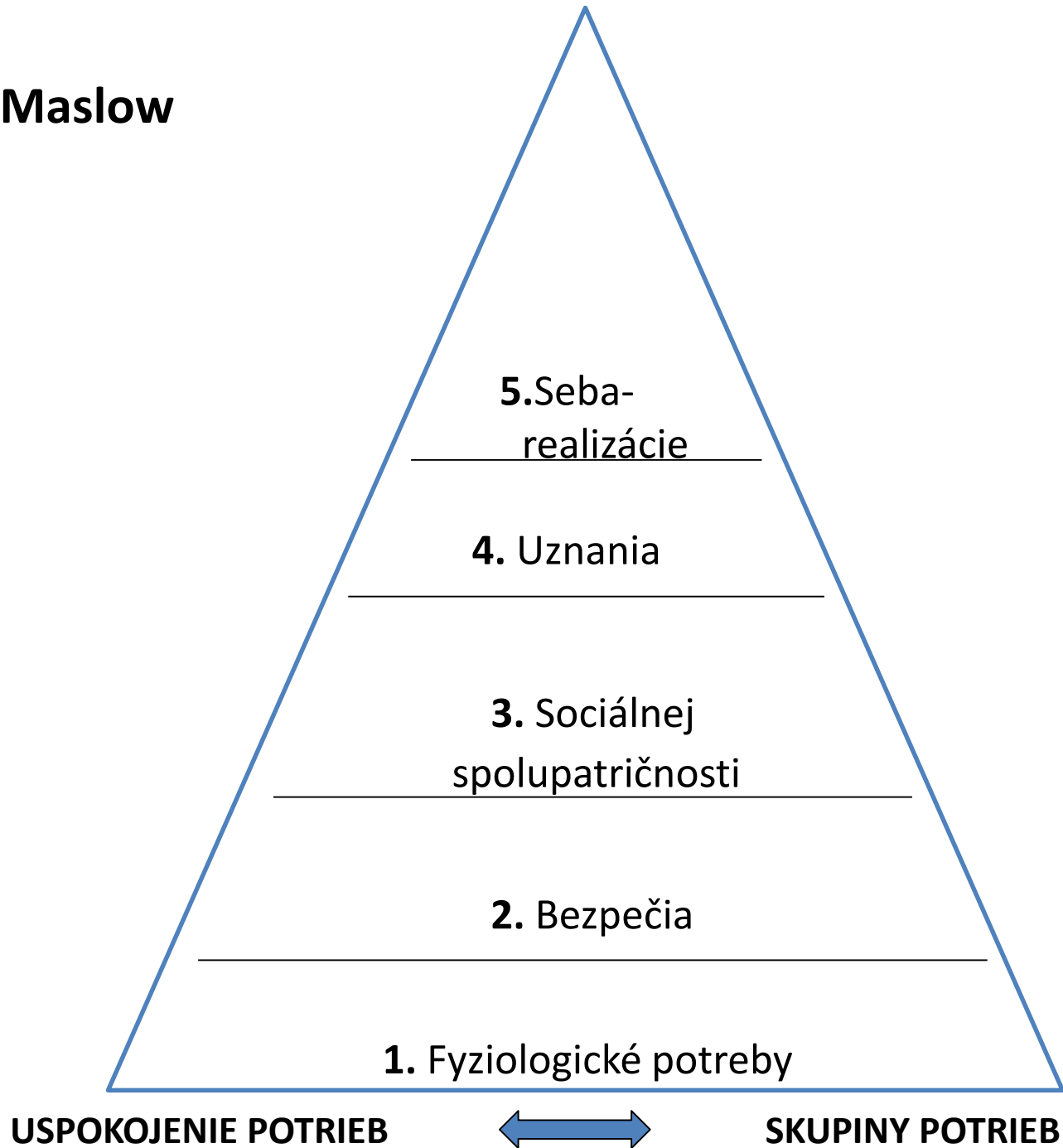
= uvedomelý alebo neuvedomelý pocit nedostatku niečoho

Determinanty potrieb:

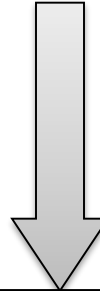
Štruktúra potrieb

4/ Maslow

Potreby

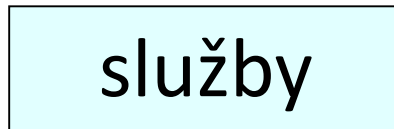

zdroje uspokojovania

statky

služby

práva

Statok = akákoľvek vec, ktorá slúži na uspokojovanie potrieb

1/ Z hľadiska formy

- hmotné (materiálne)
- nehmotné (nemateriálne, **služby**)

2/ Z hľadiska účelu

- kapitálové (investičné, výrobné)
- spotrebné - dlhodobej spotreby
- krátkodobej spotreby

3/ Z hľadiska vlastníctva

- súkromné = čisté súkromné
- verejné = čisté verejné:
 - nevyučiteľnosť zo spotreby + nerivalitná spotreba
- zmiešané:
 - nevýlučiteľnosť + rivalitná spotreba
 - vylučiteľnosť + nerivalitná spotreba

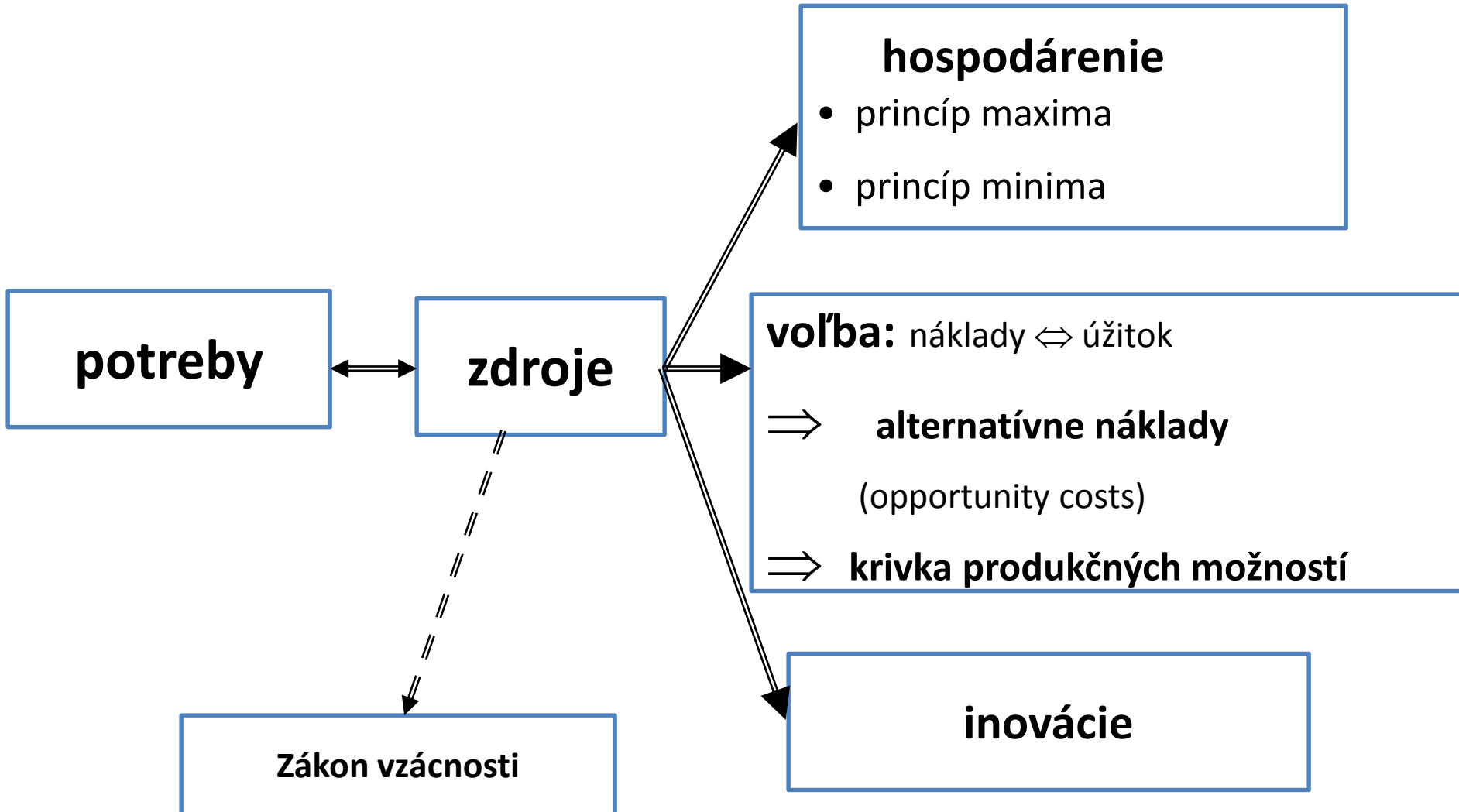
4/ Z hľadiska dostupnosti

- ekonomické
 - absolútne obmedzené
 - relatívne obmedzené
- voľné

DÚ – rozdiel medzi statkami, výrobkami a tovarmi !!!

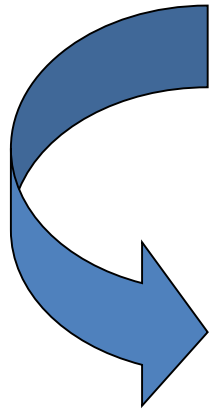
Základný rozpor spoločnosti

Ekonomika \Leftrightarrow Ekonómia

3 otázky ekonómie:

1. „ČO“ 2. „AKO“ 3. „PRE KOHO“

Ekonomické systémy

Ekonomické systémy

- Podstata
- Typy
- Znaky
- Výhody
- Nevýhody
- 3 otázky

Ekonomický systém (ES)

= súbor pravidiel a inštitucionálneho zabezpečenia fungovania národného hospodárstva (NH)

Transformácia ES

= sústava logicky nadväzujúcich krokov a opatrení vedúcich k zmene ES

ZMIEŠANÁ EKONOMIKA

John Maynard KEYNES

(1883-1946)

*1936 – Všeobecná teória
zamestnanosti, úroku a peňazí*

**PRIMITÍVNE
(PRÍRODNÉ,
TRADIČNÉ) CIVILIZÁCIE**

Typy ES

TRHOVÁ EKONOMIKA

Adam SMITH (1723-1790)

*1776 – Pojednanie o podstate
a pôvode bohatstva národov*

**PRÍKAZOVÁ
(CENTRÁLNE RIADENÁ,
PLÁNOVANÁ) EKONOMIKA**

1/ Primitívne (prírodné, tradičné) civilizácie

Znaky

- pudové, inštinktívne rozhodovanie
- cieľ - zachovať ľudskú existenciu

3 otázky

2/ Príkazová ekonomika

Znaky

- centrálné riadenie a plánovanie
- administratívno-direktívne rozhodnutia
- štátne **vlastníctvo**
- **ceny** určuje štát

Výhody

- sociálna rovnosť

Nevýhody

- neefektívnosť vo využívaní zdrojov ⇒
 - nedostatkovosť,
 - výroba na sklad

3 otázky

3/ Trhová ekonomika

Znaky

- súkromné **vlastníctvo**
- voľná tvorba **cien**: dopyt \leftrightarrow ponuka
(domácnosti \leftrightarrow podniky)
- maximalizácia dôchodkov/príjmov
- plná zmluvná sloboda (sloboda voľby)
- dokonalá konkurencia

Výhody

- podnecuje k hospodárnosti
- informuje o lokálnych podmienkach podnikania
- signalizuje preferencie spotrebiteľov

Nevýhody

- nechráni slabých
- nebráni zásahu netrhových síl do tvorby cien
- produkuje vedľajšie účinky (externality)
- v niektorých sférach odmieta fungovať
- nedostatočne stabilný
- asymetria informácií

3 otázky

4/ Zmiešaná ekonomika – funkcie štátu

Legislatívna

- **Cieľ** – vytvoriť zákonný rámec fungovania NH
- **Nástroje** – zákonodarný proces, zákony, inštitúcie

Alokačná

- **Cieľ** - zabezpečenie efektívnosti (↓ monopoly, ↓ oligopoly, ↓ neg. externality, ↑ verejné statky)
- **Nástroje** - zákony, inštitúcie, sankcie, dotácie, št. objednávky

Redistribučná

- **Cieľ** - ochrana slabých
- **Nástroje** - dane, sociálna podpora (životné minimum, príspevky v hmotnej núdzi, štátne sociálne dávky...)

Stabilizačná

- **Cieľ** - zabezpečenie stability NH
- **Nástroje** – hospodárska politika ⇒ expanzívna alebo reštriktívna fiškálna a monetárna politika, ZOP ...